

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-854

22.11.2018

DNB Forsikring AS

Rettshjelp

Selvprosederende advokat – tvist om tvisten – selskapet ansvarlig for halvparten av sikredes egenandel?

Sikrede, som selv er advokat, søkte rettshjelpsdekning for eget arbeid i forbindelse med tvist etter et boligkjøp. Selskapet avslo dekning under henvisning til at sikrede ikke kunne anses for å hatt faktiske advokatutgifter til eget arbeid. Selskapet innvilget rettshjelpsdekning etter at sikrede hyret en annen advokat. Vedkommende søkte om rettshjelpsdekning for sikredes eget arbeid med saken, og det ble i den forbindelse vist til at sikredes ektefelle, som ikke var advokat, stod fritt til å velge å la seg representere av sin ektefelle, og at hun således hadde krav på rettshjelpsdekning for sikredes arbeid med saken. Videre ble det søkt om rettshjelpsdekning for tvisten med selskapet. Det ble også søkt om erstatning av 50 % av egenandelen, under henvisning til at sikrede hadde blitt påført unødige kostnader ved at han måtte hyre en annen advokat. Selskapet avslo erstatning og anførte at dette ikke kunne anses som rimelige og nødvendige utgifter. Nemnda kom til at de sikrede ikke hadde krav på rettshjelpsdekning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: inntil kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for rettshjelp.

Sikredes rettshjelpsforsikring dekker ifølge vilkårene pkt. 10:

rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson. (...)

Tvist defineres som når:

(...) et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis – muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne anses som tvist.

De sikrede kjøpte en leilighet den 19.8.17 og kom i tvist med selgeren om mangel. Sikrede, som selv er advokat, representerte i den forbindelse seg selv og sin ektefelle. Sikrede søkte på denne bakgrunn rettshjelpsdekning hos selskapet den 10.1.18. Selskapet avslo kravet den 12.1.18 under henvisning til at forsikringen ikke omfatter arbeid som selvprosederende part, og at selskapet derfor ikke dekker utgifter til eget arbeid med saken.

Sikrede klaget på avslaget og anførte at det var kostnadsbesparende at sikrede selv tok saken, samt at hans ektefelle ønsket å bruke ham som advokat, og at hun måtte ha rett til et slikt valg. Selskapet opprettholdt sitt standpunkt og viste blant annet til at dersom sikrede valgte å la seg representere av en annen advokat, så vil disse utgiftene være dekket av rettshjelpsdekningen.

Sikrede besluttet å innhente juridisk bistand i saken den 30.4.18, og søkte på nytt om rettshjelpsdekning for den opprinnelige tvisten, samt rettshjelpsdekning for tvist om tvisten.

Selskapet ba deretter om en redegjørelse av sikredes økonomiske interesse i saken. Videre viste selskapet at det på dette tidspunktet ikke var nødvendig å ta stilling til om det forelå en tvist med selskapet, da sikrede ikke lenger var selvprosederende, og det var innvilget rettshjelpsdekning. Selskapet viste til at det uansett ikke ville være rimelig og nødvendig med utgifter til advokat i forbindelse med tvist om tvisten. Selskapet bekreftet dekning for rimelige og nødvendige utgifter til tvisten mellom de sikrede og selger av leiligheten den 8.6.18.

Sikrede krever dekning for rettshjelpsutgifter for eget arbeid med saken, og at dette arbeidet må anses som et kostnadsbesparende tiltak i relasjon til forsikringen. Sikredes ektefelle er også sikret under avtalen, og hun må ha rett til å velge advokat. Selskapets forståelse av vilkåret vil medføre at en sikret som er gift med en advokat, vil være avskåret fra å benytte rettshjelpsdekningen der ektefellen også har rettslig interesse i saken, noe som vil være et klart brudd på vernet mot usaklig og uforholdsmessig forskjellsbehandling i Grunnloven § 98.

Sikrede anfører at selskapets avslag har påført de sikrede økte kostnader. Selskapet kunne ha begrenset kostnadene om selskapet hadde gitt tilsagn til at sikrede kunne bistå dem begge. Selskapet må derfor dekke 50 %, subsidiært en andel etter nemndas syn, av sikredes egenandel. Det er vist til at selskapet har avvist et slikt krav, og at spørsmålet derfor kan behandles av Finansklagenemnda. Det er for øvrig anført at selskapet må gi tilsagn om rettshjelpsdekning om tvist om tvist med selskapet.

Selskapet avviser ansvar for sikredes eget arbeid med saken og anfører at dette er utenfor forsikringen. Selskapet har vist til at det ikke anser eventuelle kostnader fakturert av sikrede som rimelige og nødvendige, da han anses som selvprosederende, og at dette også gjelder når han representerer sin ektefelle, så lenge han selv også er part i saken.

Selskapet anfører videre at spørsmålet om selskapet skal dekke 50 % av egenandelen skal avvises fra behandling i Finansklagenemnda, da sikrede ikke selv har forsøkt å løse saken direkte med selskapet, jf. pkt. 4.1 i Finansklagenemndas vedtekter.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikredes rettshjelpsforsikring.

Sikredes rettshjelpsforsikring dekker ifølge vilkårene pkt. 10:

rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson. (...)

Forsikringsvilkårene sier at sikrede har krav på "rimelige nødvendige utgifter til advokat". Nemnda tolker vilkårene slik at det er en forutsetning for dekning at det faktisk har påløpt utgifter til advokat. Forsikringen omfatter derfor ikke situasjonen hvor sikrede opptrer som advokat selv, jf. FinKN-2018-166. Arbeid utført på vegne av sikrede advokat selv er derfor ikke omfattet. Nemnda kan heller ikke se at det er dokumentert at sikrede advokat har fakturert sin ektefelle, og uansett er det vanskelig å se at en slik fakturering er rimelig og nødvendig når sikrede advokat likevel utfører arbeidet på vegne av seg selv. Det er ikke dokumentert at det medførte økte kostnader at det var to parter på sikredes side.

Nemnda forstår klagen slik at sikrede søker rettshjelpsdekning for tvist mot selskapet fordi selskapet avsto rettshjelpsdekning i perioden før sikrede engasjerte advokat, og at det i den forbindelse ble vist til at sikredes ektefelle ikke var selvprosederende, og at hun i alle tilfeller ville ha krav på erstatning.

Tvisten mellom sikrede og selskapet oppsto ved selskapets avslag av 12.1.18. Selskapets ansvar er ifølge vilkårene begrenset til den "antatte økonomiske verdien av sikredes interesse i saken".

Sikredes interesse i en slik tvist utgjør de utgifter som er påløpt til juridisk bistand. Når det ikke er dokumentert at det er påløpt slike utgifter, verken for sikrede eller hans ektefelle, kan nemnda ikke se at sikrede har dokumentert noen økonomisk interesse i saken. Sikrede har da heller ikke noe krav på rettshjelpdekning.

Sikrede anfører videre at selskapet er ansvarlig for 50 % av sikredes egenandel, som følge av at de sikrede fikk økte kostnader ved å engasjere advokat. Sikrede har ikke vist til noe grunnlag for dette kravet. Nemnda antar at grunnlaget er at selskapet har utvist uaktsomhet ved å avvise ansvar, men nemnda kan ikke se at dette på noen måte er dokumentert.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).